

Vähemmistövaltuutetun toimiston lausunto turvapaikanhakijanuorten oikeuksista suhteessa julkisiin nuorisopalveluihin

1) Mitkä ovat turvapaikanhakijanuoren/lapsen oikeudet suhteessa kunnan tarjoamiin vapaa-ajan palveluihin?

V: Suomi on sitoutunut takaamaan lapsille tietyt oikeudet kansalaisuudesta tai oleskeluluvasta riippumatta. Näihin oikeuksiin kuuluu mm. oikeus elämään, opiskeluun, suojaan, turvaan, huolenpitoon, turvalliseen kasvuun ja kehitykseen. Kunnan tarjoamat nuoriso- ja vapaa-ajan palvelut voitaneen katsoa nuorten ja lasten kasvun ja kehityksen sekä hyvinvoinnin tukemiseksi. Näihin palveluihin on siis oikeus myös turvapaikanhakijalapsilla. Mikäli turvapaikanhakijalasta estetään osallistumasta kunnan tarjoamiin palveluihin, joihin on vapaa pääsy kaikilla, voidaan tällainen toiminta katsoa syrjiväksi.

2) Eroavatko turvapaikanhakijanuoren/lapsen edellä mainitut oikeudet jotenkin Suomen kansalaisten tai "kantaväestön" oikeuksista?

V: Suomessa on voimassa yhdenvertaisuuslaki, jonka mukaan etninen syrjintä yleisesti saatavilla olevien palvelujen tarjoamisesta yleisölle, on kiellettyä. Turvapaikanhakijalapsen ja kunnan vapaa-ajan palvelut menevät siten yhdenvertaisuuslain soveltamispiiriin, eikä näitä turvapaikanhakijoita voida syrjiä palvelujen tarjonnassa.

Yhdenvertaisuuslain syrjintäkieltoa ei sovelleta kuitenkaan silloin, kun ulkomaalainen asetetaan erilaiseen asemaan heidän lakiin perustuvasta oikeusasemasta aiheutuvasta syystä. Tämä käsittää niitä tilanteita, kun jokin etuus (esim. työttömyysetuus tai sosiaaliturva) on riippuvainen ulkomaalaisen oleskeluluvan luonteesta. Toisin sanoen turvapaikanhakijalapsia voidaan estää osallistumasta palvelujen piiriin ainoastaan silloin, jos nämä palvelut lainsäädännön mukaan edellyttävät tietynlaista oleskelulupaa. Tietojeni mukaan tällaisia rajoituksia ei kuitenkaan ole lainsäädännössä kuntien nuorisopalvelujen tarjonnan osalta.

Annika Parsons
Ylitarkastaja/Överinspektör/Senior Officer
Vähemmistövaltuutetun toimisto, Mikonkatu 25, PL 26, 00023 VALTIONEUVOSTO